

D950-2-52
8-11-52

1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3. Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,096

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 7, 1952, TORONTO, ONTARIO

METAI XXI

Pastaruoju laiku kanadiečiai belaisvių ant Koje salos. Mat gavo mušti Korėjoj. Daugiausia nukentėjo ta kuopa, kuri buvo pasiūsta malšinti sužeistus kanadiečius Japonijoj rengiantis vykti namo, į Kanadą. Jie buvo sužeisti anksčiau. Dabartiniai nuostoliai siekia artį 100.

JUNGTINĖS TAUTOS DAR TOLI NUO SUSITARIMO, KAIP LIKVIDUOTI TAIP ILGAI UŽSITĖSUSĮ KARĄ KOREJOJE

JUNGTINĖS TAUTOS, N. Y. — Jau geras laikas, kaip Jungtinės Tautos debatuoja Korėjos klausimu, bet jos dar toli nuo susitarimo, kaip likviduoti tą karą. Ir neatrodo, kad jos turėtų planą, apie kurį galėtų suktis diskusijos, kurios galėtų atnešti kokią naudą.

Komitetas, kurs įpareigo tas surasti išėjimą, turi tris

Tarybų Sąjunga Niekad Negrumojo

TORONTO. — Darbo Progresyvė Partija išleido pareiškimą ryšyje su Tarybų Sąjungos 35 metų sukaktuvėmis, kurios pripuola šio mėnesio 7 dieną. Pareiškime nurodoma, kad Tarybų Sąjunga per savo 35 metų gyvavimą niekad negrumojo Kanadai. Priešingai, Tarybų Sąjunga buvo galingiausia talkininkė, kada Kanada buvo patekus į karą prieš fašizmą.

Kanadai patekti į karą pavojus kyla ne iš Tarybų Sąjungos, sako pareiškimas, o iš Jungtinių Valstijų.

Ji šaukia darbo žmones laikytis solidarai, kad neprileistų pasaulio imperialistų prie kito baisaus karo.

pasiūlymus, kurie, tačiau faktinai yra sena istorija. 21 šalis, įskaitant ir Kanadą, siūlo baigti karą tokiomis sąlygomis, kokias amerikiečiai siūlo. Tas reiškia, kad būtų leista amerikiečiams negražinti tų belaisvių, kurie, kaip jie sako, nenori geruogi grįžti. Tarybų Sąjungos atstovas A. Višinskis pritarė korėjiečių ir kiniečių reikalavimui. Jis pastebėjo, kad amerikiečių skyriningai negali būti priskaityti prie laisvo pasirinkimo. Meksika siūlo, kad belaisviams būtų leista pasirinkti emigraciją į kuria nors Jungtinių Tautų šalį.

Taigi, kiek naujesniu dalyku yra Meksikos siūlymas. Bet vargiai jis patiks amerikiečiams. Jie nori tų belaisvių tikslu perkelti juos pas Čiangkaišeką, o ne kur kitur išsiųsti.

Arabų šalys, kurios veikia vieningai nekuriams klausimais, neoficialiai kalba apie kokius tai naujus pasiūlymus, bet iki šiol nieko konkretaus nepasiūlė.

Tuo tarpu pranešimai iš Korėjos sako, kad tenai mūsų už nekuriuos kalnelius labai smarkūs. Pavyzdžiui, kova už Osong kalną užsitęsusi virš 2 savaičių ir dar nesimatą galo. Amerikiečiai,

kurie nori atimti kalną iš korėjiečių, lygina šią kovą su Iwo Jima mūšiais kare su japonais, per kuriuos 4,590 amerikiečių buvo užmušta ir 15,000 sužeista. Japonų nuostoliai užmuštais buvę 21,000.

Korėjiečiai esą gerai įsikę ir turi labai daug mortarų, kurių ugnis priverčia amerikiečius sugrįžti kiekvieną sykį, kada tik tai jie pasimoja eiti pirmyn.

Jeigu Jungtinės Tautos nesuras išėties, tai dar daug žmonių žus Korėjos karo laukuose.

OHIO KALĖJIMO ĮNAMIAI PADARĖ \$1,000,000 ŽALOS

COLUMBUS. — Per visų šventų dienos maištą 2,000 Ohio kalėjimo kalinių pridarė žalos už \$1,000,000.

Po kelių dienų maištas buvo pasikartojęs. Dalyvavo 1,600 kalinių.

Smerkia Amerikinę Isteriją

LONDON. — Anglų socialistų laikraštis Daily Herald rašo:

“Isteriški politikierių riksnai Amerikoje prieš komunizmą parodo, kaip šlubuoja ten demokratija, kuria amerikona gijiasi.

INDIJOS PREMJERAS VARO LAUK IŠ INDIJOS FRANCŪZUS IR PORTUGALUS

NEW DELHI. — Indijos premjeras Nehru vėl pakėlė savo valdžios balsą prieš Franciją ir Portugaliją, kurios dar turi kolonijų Indijos subkontinente.

Nehru kalbėjo spaudos konferencijoje ir prisiminė savo pareiškimą Madrase, kuriame jis reikalavo, kad portugalų ir francūzų kolonijos Indijoj turi būti likviduotos ir tos žemės prijungtos prie Indijos.

Tikėsit, ar ne, bet portugalai ir francūzai valdo dar 11,000,000 žmonių Indijos subkontinente. Didžiausia francūzų kolonija yra Pondicherry, o portugalų — Goa.

Premjeras Nehru nusiškundė, kad portugalų ir francūzų kolonijos tapo šmugelio ligdais ir daro nemažą žalą Indijai.

(B. Shiva Rao, Indijos Jungtinių Tautų delegatas, užsiminė kolonijų globos komitete, kad Indijos prašymai, kad francūzai ir portugalai išeitų iš Indijos žemės, nerado atgarsio Francijoj ir Portugalijoj, nors jau penki metai, kaip Indija kartoja juos. Jis išpėjo, kad Indijos kantrybė gali išsibaigti ir priversti Indiją imtis prievartos.)

Nehru taipgi išreiškė viltį, kad Jungtinės Tautos ras taikų išėjimą iš Korėjos karo. Taipgi jis džiaugiasi, kad Egiptas ir Sudanas stengiasi susitarti.

Daug kas manė, kad Indi-

Kviečia Atvežti Savo Pasiūlymus

BONNA. — Rytinė Vokietija atsiuntė laišką Vakarinei Vokietijai, kuriame ji kviečia atsiųsti į Rytinę Vokietiją delegaciją su Vakarinės Vokietijos pasiūlymais dėl vienybės.

Rytinės Vokietijos delegacija jau buvo Vakarinėj Vokietijoj su pasiūlymu dėl vienybės.

Rytinė Vokietija siūlo taipgi apsikeisti atstovais, kurie galėtų perstatyti savo poziciją laike diskusijų parlamentuose.

Adenauerio valdžia, kaip atrodo, neleis savo delegacijos. Nebent visuomenė priverstų.

ja pilnai pasiliuosavusi nuo svetimų, o dabar pasirodo, kad dar 11,000,000 žmonių tebėra francūzų ir portugalų rankose. Britai, kaip žinia, pasitraukė iš visur ir paliko 350,000,000 žmonių valdytis neprigulmingai, bet francūzai ir portugalai laikosi įsikibę savo kolonijū.

Indija, žinoma, galėtų greitai pastaruosius išspirti, jeigu panorėtų, bet ji vis tikisi, kad francūzai su portugalais galų gale bus džen telmenai ir patys pasitrauks. Ar jie taip padarys, tai parodys ateitis.

Abott Galėsias Nukapoti Taksus

OTTAWA. — Reikalingi atnaujinami federaliai rinkimai, tai valdžios šaltiniai paleido gaudus, kad taksai bus sumažinti.

Grupė “ekonominių ekspertų” pagarsino galimybę, kad taksai gali būti numušti ant \$300,000,000.

Galimas dailtas, kad taksai bus sumažinti kol praeis rinkimai. Per keletą metų buvo galima sukaupti žymenę sumą, kad būtų galima numušti taksus rinkimų metais.

JOHN LEWIS VĖL LAIMEJO KOVĄ

WASHINGTON. — John Lewis vėl išgavo iš samdytojų 65,000 kietos anglies kasėjų algų pakėlimą — \$1.90 į dieną.

Klausimas lieka, ar valdžia neatmes. Jis tą pat buvo išreikalavęs 375,000 minkštos anglies kasėjų, bet valdžia nukirto 40 centų.

Eisenhower Ištrauktų Amerikiečius iš Korėjos

NEW York. — Gubernatorius Dewey sako, kad jeigu generolas Eisenhoweras taptų prezidentu, tai per 6 mėnesius ištrauktų amerikiečius iš trijų ketvirtadalių fronto Korėjoj ir pastatytų korėjiečius.

Jis taipgi mano, kad būtų panaudota atominė artilerija.

Šiuos žodžius skaitydami jau žinosite, kas išrinktas.

TARYBŲ LIETUVOJ

Gamybos Mechanizavimas

Respublikos pramonės įmonėse daug dėmesio skiriama gamybai mechanizuoti ir suautomatinti.

Vienas daugiausia darbo reikalaujančių procesų tekstilės fabrikuose ilgą laiką buvo dažymas. Dabar ši operacija atliekama su naujų mašinų pagalba. Neatpažįstamai keičiasi tekstilės įmonėse ir audimo amatas. Čia vis plačiau įdiegiama automatizacija. Prie mašinų įrengiami specialūs savistabdžiai ir kiti tobuli prietaisai.

Avalynės įmonėse — "Elnio", Eidukevičiaus vardo kombinatuose, "Viktorijos" fabrike įdiegiamas karštas daugelio detalių formavimas. Pilnutinai mechanizuojamas ir transportavimas. "Dobilio", "Masčio", "Audimo" fabriškai yra aprūpinti konvejeriais.

Prie gamybos mechanizavimo ir suautomatavimo prisideda glaudusis Lietuvos įmonių ryšys su broliškujū tarybinų respublikų fabriškai bei gamyklomis, iš kurių Lietuvos TSR gauna daug staklių, mašinų ir įvairių įrengimų.

Naujoji technika palengvina darbininkų darbą, padeda toliau kilti darbo našumui.

Knygos Lietuvos TSR Kolūkiečiams

Netrukus prasidės pamokos trimečiuose agrozootechnikos kursuose, kurie yra suorganizuoti visuose respublikos rajonuose. Lietuvos TSR Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla iki mokslo metų pradžios išleido daug vadovėlių kolūkininkų kursų klausytojams. Kiekvieno vadovėlio tiražas — 10 tūkstančių egzempliorių.

Išleista knygų daržovinių, gyvulininkystės, grūdinių kultūrų ir paukštinių kystės klausimais. Išleistos taip pat brošiūros, kuriose pasakojama apie priešakinę Tarybų šalies kolūkiečių patyrimą išauginant gausius įvairių žemės ūkio kultūrų derlius.

JAPONIJOS JUDEJIMAS PRIEŠ GINKLAVIMĄSI

MASKVA. — Tarybinė spauda rašo, kad Japonijoje plačiai išsivysto judėjimas, reikalaujantis atmesti Amerikos programą dėl Japonijos ginklavimosi.

Nauji Butai Darbininkams

Siais metais Vilniuje perduota eksploatuoti 13 gyvenamųjų namų, kurių bendras plotas sudaro 8 tūkstančius kvadratinį metrų. Naujų namų atsirado J. Basanavičiaus ir P. Cvirkos gatvėse, Tarybinės Armijos prospekte ir kitur. Iki metų pabaigos numatyta perduoti eksploatacijon dar dešimt tūkstančių kvadratinį metrų gyvenamojo ploto. Netrukus kels įkurtuves elektros skaitiklių gamyklos, pieno gamyklos, "Lelijos" siuvinimo fabriko ir daugelio kitų įmonių bei įstaigų darbininkai.

Tarybų Estijos ūkio ir Kultūros Kilimas

A. Miurisepas, Estijos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkas

Estijos TSR darbo žmonės su labai dideliu susidomėjimu studijuoja spaudoje paskelbtus dokumentus ryšium su įvykstančiu partijos devyniolikto suvažiavimu. VKP (b) devyniolikto suvažiavimo direktivų dėl penktojo penkmečio plano ir pakeistųjų partijos įstatų projektai atskleidžia tarybų šaliai didingas perspektyvas toliau žengti pirmyn, į komunizmą. Penktojo penkmečio planas vaizdžiai liudija apie taikiąją Tarybų valstybės politiką, atspindi tarybinės liaudies kovą taikai tarpusustiprinti.

Didelis dėmesys penktajame penkmetyje skiriamas liaudies ūkiui ir kultūrai išvystyti Pabaltijo respublikose.

Komunistų partijos, Tarybinės vyriausybės ir asmeniškai J. V. Stalino pagalbos dėka, Estijos darbo žmonės sėkmingai įvykdė ketvirtojo penkmečio užduotis.

Per karą Estijos pramonės gamybiniai pajėgumai buvo daugiau nei per pusę sugriauti. Nepaisant to, jau 1950 metais prieškarinis gamybos lygis buvo žymiai pralenktas. Rekonstruoti ir praplėsti visi skalūno rūdynai, atsirado eilė naujų skalūno šachtų, aprūpintų naujausiąja kalnų pramonės technika. Atstatytos skalūno valymo gamyklos; pastatyta pirmoji pasaulyje skalūno dujų gamykla Kohtla-Jarvoje su dujotiekiu į Leningradą; pastatyta galingų elektrinių, kurios kaip kūrą naudoja skalūną. Pakilo išgyruvėsių tekstilės kombinatai — Krenholmo ir Baltijos manufaktūros, duodančios liaudies ūkiui dešimtis milijonų metrų aukštos kokybės

Dviejų Respublikų Sodininų Draugystė

Glaudi draugystė užsimezgė tarp Lietuvos ir Latvijos sodininų. Lietuvos žaliųjų sodinių tresto darbuotojai šiemet surengė keletą ekskursijų į Rygą — vieną žalumynų gausumo atžvilgiu turtingiausių Tarybų Sąjungos miestų. Kelias dienas Vilniaus sodininkai lankėsi broliškosios respublikos sodinose, parkuose, oranžerijose, gelių ūkiuose. Nesenai Rygoje apsilankė ir Kauno žaliųjų sodinių tresto darbuotojai. Ekskursininkai gavo kaip dovaną daugelį rožių, flioksu, orchidėjų ir kitų augalų naujų rūšių, kurios dabar bus kultivuojamos Lietuvos miestuose.

mašinos durpių ruošimui mechanizuoti. Rekonstruojama ir išaugs celiuliozės - popieriaus pramonė.

Svarbų vaidmenį suvaidins superfosfato gamybos suorganizavimas. Šioji gamyba savo baze turės vietines žaliavas ir įgalins aprūpinti respublikos kolūkius bei tarybinius ūkius nuosavomis mineralinėmis trąšomis.

Didelę vietą pramonėje užima plataus vartojimo reikmenų gamyba. Per penktojo penkmečio metus turi būti visiškai baigtas statyti tekstilės kombinatas "Baltijos manufaktūra". Toliau praplečiama Kopenhagos manufaktūra. Medvilninių (neapdirbtų) audinių gamyba padidės 3,3 karto; vilninių, lininių, šilkinų audinių, o taip pat avalynės ir kojinių bei puskojinų gamyba, palyginti su 1950 metais, padidės maždaug dvigubai.

Puikias vystymosi perspektyvas turi žuvis pramonė. Estija turi galimumą naujajame penkmetyje padidinti žuvis sugavimą net didesniu mastu, negu tai yra numatyta partijos devyniolikto suvažiavimo direktivų projekte. Pastačius Estijos Tarybų Socialistinėje Respublikoje žuvis šaldytuvų, žuvis konservų gamyklų ir žuvis priėmimo punktų tinklą, iki penkmečio pabaigos turi keleriopai padidėti vertingiausių produkcijos rūšių gamyba — športų, rūkytų strimelių, silkių, šaldytos žuvis, aštraus sūdyto žuvis.

Estijos žemės ūkio sukollektivinimas atvėrė naujus galimus vystyti didžiai produktyvią pieninę gyvulininkystę ir kiaulininkystę. Naujajame penkmetyje numatoma padidinti galvijų skaičių kolūkiuose maždaug 75 procentais, kiaulių — daugiau kaip dvigubai. Trigubai padidės kolūkiuose naminių paukščių skaičius.

Žemės ūkis vystysis daug darbo reikalaujančių procesų plataus mechanizavimo pagrindu. MTS traktorinių darbų apimtis 1955 metais, palyginti su 1950 metais, padidės daugiau kaip penkis

kartus. Tai įgalins visiškai baigti mechanizuoti pagrindinius darbus laukininkystėje.

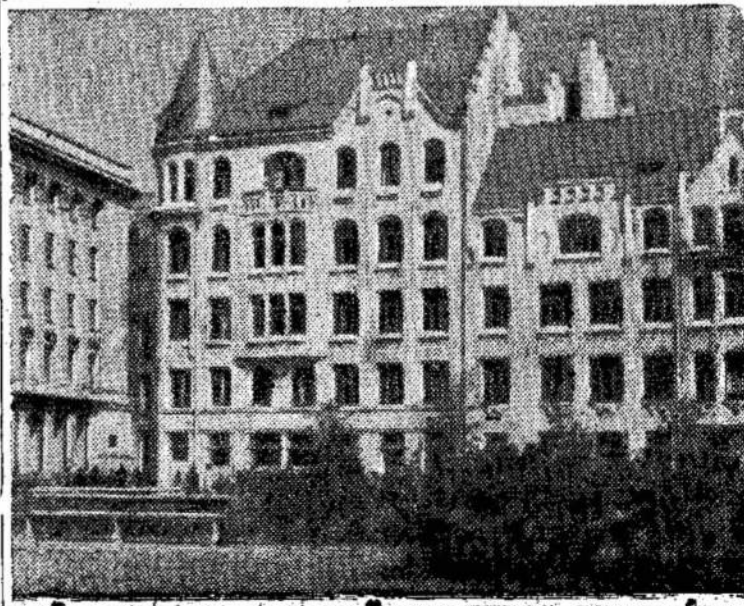
Naujojo penkmečio plane numatoma toliau gerinti darbo žmonių buitį. Talino gyventojai, pavyzdžiui, gaus dujotiekiu iš Kohtla-Jarvės pigių skalūno dujų. Numatoma iš pagrindų rekonstruoti vandentiekį ir kanalizaciją Taline, o taip pat įrengti vandentiekį ir kanalizaciją naujajame respublikos srities centre ir sąjunginės reikšmės kurorte — Piarnu mieste.

Respublikoje turi būti žymiai padidinta gyvenamųjų namų statybos apimtis.

Bus toliau vystomos visos kultūros šakos Tarybų Estijoje. Besimokančiųjų skaičius vidurinės mokyklos aštuntose - vienuoliktose klasių 1955 metais dvigubai pralenks 1950 metų lygį. Visi vaikai miestuose bus aprūpinti viūrinėmis mokslo; žymiai daugiau žmonių išeis vidurinį mokslą kaimo gyventojų tarpe. 40 procentų padidės moksleivių skaičius technikuose. Respublikos aukštosios mokyklos, penkmečio pabaigą ir per 1956-1957 metus įstengs pilnutinai aprūpinti respubliką specialistais, išėjusiais aukštąjį mokslą.

Partijos devyniolikto suvažiavimo direktivų dėl penktojo penkmečio plano projektas atskleidžia Estijai kelią toliau, dar labiau pakelti ūkiui, dar pilniau panaudoti visiems gamybos rezervams. Tarybų Estijos darbo žmonės į medžiagą, paskelbtą ryšium su įvykstančiu partijos suvažiavimu, atsiliopė nauju darbo entuziazmu. Tuo jie įtikinamai rodo, jog tolesnės kovos dėl komunizmo sukūrimo programa, kuri atspindi direktivų projekte, yra kovinga visos estų tautos veikimo programa.

Jei Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasauly, Skaitykite Liudies Balsą

Tarybų Latvijos Mokslų Akademijos rūmai Rygoje. Prie tarybinės valdžios mokslas smarkiai pakilo.

ANGLIJOS EKONOMINIAI SUNKUMAI

P. BENDRALAIKIS

(Tasa)

Taciau sis Anglijos valdančiųjų sluoksnių pasirengimas paremti bet kokią agresyvią amerikinio imperializmo politiką nesustabdė JAV monopolijų puolimo prieš Anglijos ekonomines pozicijas.

Kartu JAV valdantieji sluoksniai privertė Angliją paspartinti ginklavimosi varžybas. Siekdama užtikrinti ginklavimosi varžybų finansavimą, vyriausybė per pastaruosius mėnesius įvykdė eilę finansinių priemonių, nukreiptų prieš darbo žmonių interesus: sumažino maisto subsidijas ir asignavimus socialiniams reikalams.

Kartu konservatoriai išvien su įmonininkais smarkiai puola darbininkų darbo užmokestį. Nepaisant to, kad šalyje sistemingai kyla kainos, vyriausybė iš visų jėgų priešinas darbininkų darbo užmokesčio pakėlimui.

Taciau, nežiūrint visų Anglijos valdančiųjų sluoksnių pastangų padidinti darbininkų išnaudojimą ir pabloginti darbo žmonių pragyvenimo lygį, Anglijos ekonomikos krizės stovis vis labiau aštrėja. Anglijos pramonės gamybos didėjimo tempai nuolat mažėja. Pavyzdžiui, plieno 1951 metais išlydyta 5 procentais mažiau, negu 1950 metais.

pasiiekti prieškarinį anglies gamybos lygį tik po dešimties metų.

Rimtą krizę pergyvena Anglijos tekstilės pramonė. Medvilninių audinių gamyba Anglijoje 1951 metais vos pasiekė 60 procentų 1937 metų lygio.

1939 metais Anglijos tekstilės dirbinių eksportas sudarė 28 procentus viso pasaulio tekstilės eksporto, o Jungtinių Valstijų eksportas tuomet sudarė ne daugiau kaip 4 procentus. Po antrojo pasaulinio karo Anglijos padėtis pasaulinėje tekstilės rinkoje smarkiai pablogėjo.

Anglijoje smarkėja infliacija. 1952 metų gegužės mėnesį apyvartoje buvusių popierinių pinigų kiekis sudarė 1,431 milijonų svarų sterlingų, prašokęs 1938 metų lygį daugiau kaip trigubai ir 1951 metų lygį — beveik vienu trečdaliu.

Anglijos valstybės įsiskolinimas padidėjo nuo 8,297 milijonų svarų sterlingų 1939 metais iki 26,569 milijonų svarų sterlingų 1951 metais.

Karinės išlaidos 1952 metais prašoks kariniams tikslams 1949 metais padarytas išlaidas du kartus; jos sudaro apie 40 procentų visos šių metų biudžeto sumos.

Padėtis su mokėjimų balansu tebėra kritiška, ir Anglijos kapitalistai dar nėra radę išeities iš jos. "Šiai kritiškai padėčiai palengvinti įvykdytų priemonių įtaka, — rašo A. Dejus 1952 metų birželio mėnesio Londono ir Kembriūžo biuletenyje, — jau per ilgai aiškiai nepasireiškia, o tai kelia nerimą".

Siekdami įsigyti Amerikos monopolijų malonę, Anglijos valdantieji sluoksniai nesiryžta griebtis vienintelės protingos priemonės — išvysti visapusišką pasaulinę prekybą be apribojimo ir diskriminacijos.

Anglija pergyvena sunkią ekonominę ir finansinę krizę. Kasdien ji vis daugiau ir daugiau praranda savo ekonominių pozicijų tarptautinėje arenoje. Anglijos val-

dančiųjų sluoksnių politika, nukreipta į agresyviųjų Amerikos planų ir karinių avantiūrų aktyvią paramą, atvedė į tai, kad šalis vis labiau gaverčiama pasaulinio viešpatavimo siekiančio amerikinio imperializmo ekonominės ir karinės agresijos placdarmu.

Agresyvioji Anglijos imperialistinės buržuazijos sąjunga su Amerikos monopolijomis sudaro grėsmę visom tautom ir visų pirma Anglijos liaudžiai. Anglijos liaudis vis labiau ir labiau ima suprasti šį pavojų. Ji kaupia jėgas tam, kad išvystytų plačią kovą prieš šių agresorių sąjungą ir apgintų savo nacionalinius interesus bei socialines teises.

KAIP EINA L. B. VAJUS

Vajus jau prasidėjo. Pirmieji vajaus atsiliepimai vidutiniai. Vajų pradendant gauta keturios naujos prenumeratos, daug atnaujinimų ir \$376.55 aukų.

Visi rajonai pranešė, kad priėmė jiems siūlytas kvotas. Pirmo rajono draugai, montrealiečiai, pranešė, kad priėmė kvotą gauti 20 naujų prenumeratų ir sukelti \$600 aukų.

Antro rajono draugai su LLD 162 kp. vajaus komitetu mielai priėmė jiems pasiūlytą kvotą: gauti 30 naujų prenumeratų ir sukelti \$1,100 aukų.

Iš trečio rajono, winnipegiečiai, pranešė, kad jie priėmė kvotą gauti 10 naujų skaitytojų ir sukelti \$400 aukų.

Ketvirto rajono draugai, vankuveriečiai, praneša, kad jie taipgi priėmė kvotą gauti 10 naujų prenumeratų ir sukelti \$400 aukų.

Visų rajonų vajininkai pasiryžę nepalikti nė vieno seno skaitytojo, kurio prenumerata būtų neatnaujinta. LB vajininkai, kaip Kana-doje, taip ir JAV gražiai pra-

dėjo vajaus veiklą. Vajininkų lenktynėse pirmą vietą užėmė Montrealietis vajininkas. Nepaprastai puikiai pradėjo vajaus darbą ir praeito vajaus čempionas J. Valaitis, torontietis. Jis tuo tarpu antroje vietoje, bet pasiryžęs ir šiame vajuje grumtis už čempionatą.

Amerikiečiai LB vajininkai taipgi labai gražiai pradėjo vajaus veiklą. Nuoširdžiosios LB budavotojos: Vajininkė A., Kearny, N. J., ir M. Alvinienė, San Francisco, Cal., jau labai gražiai pasidarbavo ir žada dar daugiau pasidarbuoti.

Su lapkričio 3 d. vajininkai pagal punktus išsirikiavę sekančiai:

Table with 2 columns: Vajininkai, Punktai. Lists names and points for Montrealietis, J. Valaitis, M. Alvinienė, Vajininkė A., and A. Daukantas.

Indo-Kinijos miestas Phantiet po didelės audros, kurios metu 30 asmenų žuvo. Šimtų nesurandama. Dauge-

J. Naujokaitis, Toronto, 165; S. Rainard, So. Boston, 126; A. Stakenas, Frpesoil, 90; F. Koval, Seattle, 45; A. Apšegenė, Auburn, 40; A. Grinkus, Vancouver, 40; G. Shimaitis, Brockton, 40; A. Diksonas, Winnipeg, 20; J. Keveža, Toronto, 20; F. Imbrose, P. Arthur, 20

Jūs, Draugai ir Draugės vajininkai ir rėmėjai, padarėte gražią vajaus pradžią. Laikraščio esamoji padėtis nusako būtiną reikalą, kad vajui numatyti uždaviniai, gauti 100 naujų prenumeratų ir sukelti \$3,000 aukų, taipgi visas senas prenumeratas atnaujinti, reikės išpildyti su kaupu, kad LB be sušlubavimų galėtų išsilaikyti ateinančius metus.

K. Kilikevičius

Tito Irgi Markso, Lenino Pasekėjas

ZAGREB. — Čia vyksta Tito komunistų partijos suvažiavimas su pačiu Tito priešakyje. Svetainė papuošta Markso, Engelsono ir Lenino paveikslais.

Tikrumoje, tačiau, taip nėra. Jis savo raporte pažymėjo, kad jį gausiai remia Vakarų imperialistai prieš socialistinę šalį — Tarybų Sąjungą ir liaudies demokratijas.

Tito pasuko trockistiniu keliu. O trockistai dirbo ne juokais sykiu su Vokietijos ir Japonijos bei Italijos anti-komunistine ašimi, kad sunaikinti socializmą Tarybų Sąjungoje.

Iš mus u... pylė minc... kos. Iš gil... pabūklai, visų kryp... svaidžiai, statuose. Jungtinių vas Lewi kanuolės

Tėvynės Karo Frontuose

J. MACIJAUSKAS

(Tęsa)

Karininko Semiletovo kariai atakavo priešą iš fronto. Leitenanto Kirkinio, jaunesniųjų leitenantų Barono ir Kiseliovo kariai, didvyriškai kovodami, greitai praskynė sau kelią pirmyn. Hitlerininkų pasipriešinimas buvo palaužtas.

Užimtas pozicijas priešas bandė atsiti. Narsūs kariai atmušė visas hitlerininkų kontratakas, padarydami didelių jiems nuostolių.

Kautynėse pasižymėjo jaunesnysis leitenantas Baronas. Asmeninės iniciatyvos pavyzdžiu Baronas kėlė karių kovos ūpą. Jis šumaniai gynė užimtas priešo tranšėjas.

Eilinis žiedas vedė į mūsų sunkiojo kulkosvaidžio skyrių. Jis dažnai pats guldavo už kulkosvaidžio ir taikliai naikindavo hitlerininkus. Užėmus naują poziciją, skyrių pradėjo apšaudyti priešo snaiperiai. Žiedas tuojau pradėjo apšaudyti priešo snaiperius. Pastebėjęs snaiperių slaptavietes, jis pats savo taiklia kulkosvaidžio ugnimi nutildė juos.

Mūsų pėstininkai vėl kirtosmūgi priešui jau visai netoli Klaipėdos. Miesto prieigose vokiečiai turėjo iš anksto paruošę patvartą gynimosi liniją. Gilios susisiekimo eigos jungė išsidėsčiusius įtvirtintus ugnies taškus. Už kliūčių slėpėsi didelės priešojėgos. Visur buvo prikaišiotaminių. Ypač gausiai buvo užminuota paplentė ir plentas, kuris vedė į miesto centrą.

Užėmę aukštumą, kariai išvydo Klaipėdą. Virš žemai nusitiesusio miesto vietomis driekėsi būdų debesys. Išlikę gyvi hitlerininkai be ginklų skubiai traukėsi miesto link. Lietuviški daliniai, nesustodami nė vienai minutei, persekiojo priešą.

Į mus ugnine kruša pasipylė minos, sviediniai, kulkos. Iš gilumos šaudė priešopabūklai, minosvaizdžiai. Iš visų kryptų tratėjo kulkosvaizdžiai, įtvirtinti mūro pastatuose. Jų ugnis buvo itin

pragaištinga. Puolantiems pagelbėjo artileristai.

Smarkiai atsakė hitlerininkams mūsų pabūklai ir minosvaizdžiai. "Užgrojo" garsiosios "Katiušos".

Daugelis mūsų baterijų tiesiu taikymu naikino priešokulkosvaizdžių lizdus. Galingi sviediniai laužė prešokulkosvaizdžius saugojančias mūro sienas. Kitos baterijos tuoj perkėlė ugnį į priešopabūklus ir minosvaizdžius, šaudžiusius iš gilumos.

Viršilai Adomavičiui buvo įsakyta šaudyti tiesiu taikymu.

Pabūklo tarnyba žaibogreitumu, per gilų sniegą, išrideno patranką į atvirą ugniavietę. Po signalo — ugnis! — pabūklas atidengė greitą ir taiklią ugnį. Pirmieji sviediniai krito į dotą, iš kurio hitlerininkai leido uraganinę ugnį.

Parkrito sužeistas taikytojas. Adomaitis pats stoji jo vieton. Po kiekvieno šūvio sekė, kur krenta sviediniai, darydamas visiškai tikslias pataisas.

Priešas pastebėjo drąsius artileristus ir pradėjo juos apšaudyti minom. Viena mina sprogo arti pabūklo. Viršila parkrito ant žemės. Minutėlei pabūklas nutilo. Adomaitis tuoj pat atsikėlė.

Adomaitis žiūrėjo pro panoramą ir jautė, kad svaigsta galva, gelia kairiąją ranką. Jis negalvojo, kad sužeistas, kad pro milinę iš pieties sunkiasi kraujas. Visa jo valia, visos jo mintys buvo nukreiptos tik į priešą — į taikinius.

— Ugnis! — vėl ir vėl dusliai šaukė jis, vos išrėkdamas komandą.

Dar neseniai Romas Adomaitis jautėsi naujoku. Pirmą kartą atsidūręs kautynių lauke, jis matė keistoje šviesoje ir savo patranką, ir priešą; minų švilpimas jį baugino, velkamą į naują poziciją patranka atrodė be galo sunki. Bet jau po pirmųjų kautynių Romas pasikeitė. Jis išmoko nesibijoti priešo, žinojo, kad priešas bijo jo.

Patranka jam nebeatrodė sunki, be jos Adomaitis jautėsi lyg be rankų. Jis pasitkėjo savo ginklu, jo galia ir žinojo, kad, kol yra tarnyboje bent vienas gyvas artileristas, priešas pro jo poziciją nepraeis. Adomaitis išugdė savyje dar vieną būtiną savybę — mokėjimą stebėti priešą, žaibiškai orientuotis ir veikti mūšio lauke.

Mūšiai prasidėjo pačiame priemiestyje. Virš miesto dažnai pliūpteldavo ugnies ir juodų dūmų stulpai. Hitlerininkai pradėjo sprogdinti geresnius miesto pastatus ir uosto įrengimus.

— Neduokime, draugai, sunaikinti mūsų brangaus pajūrio miesto! — kreipėsi į karius partinis organizatorius Gutauskas, visą dieną ėjęs atakuojančiųjų gretose.

— Neduosime! — sutartinai atsiliepė į partinio organizatoriaus kreipimąsi pėstininkai.

— Neduosime! — pritarė Adomaitis artileristai.

Viršilos Adomaitis artileristai dabar kovėsi pėstininkų gretose, greitai keisdami pozicijas. Kartais jie atsidurdavo priešakyje pėstininkų grandinių. Tiesiu taikymu artileristai gniuždė ugnies taškus, valė kelią pėstininkams.

Hitlerininkai dažnai persigrupuodami mėgino kontraktuoti. Tiesiai į Adomaitis ugniavietę riedėjo du priešotankai.

Nusimetę prakaituotas milines, įtemptai darbavosi artileristai. Kiekvienam jų reikėjo dirbti už du, nes pusė pabūklo tarnybos jau buvo išėjusi iš rikiuotės.

— Į tanką ugnis! — įsakė viršila.

Pabūklas iššovė, bet sviedinys sprogo dešiniau tanko. Adomaitis vėl šoko prie panoramos. Antrą sviedinį jis nutaikė tiesiai į priešosarvuotą mašiną. Tankas pasisuko, sustingo vietoje, ir jau daugiau nebejudėjo. Antaras pakeitė kryptį bandydamas prasiskverbti pro pėstininkų grandis.

— Nepavyks! — suriko

Žmogus linkęs prie visko, tik ne prie gero. Narkotikai yra pavojingas dalykas, bet žmogus limpa prie jų kaip prie medaus. Štai Philadelphiajos

priplaukos viršininkai prie opiūmo, kurs vertas \$1,300,000. Jis buvo rastas pas britų laivo Silverdale jūrininkus.

viršila ir pasuko vamzdį į priešą.

Du kartus iššovė pabūklas, ir tankas sustojo. Iš jo veržėsi juodi dūmai. Tanko igulą išlindo iš mašinos ir pakėlė rankas. Juos nusivare mūsų pėstininkai.

Adomaitis nusprendė, kad dabar laikas aprišti žaizdą. Belėšdamas dantimis individualinį paketą, jis staiga pastebėjo būrį hitlerininkų, greitai artėjančių prie pabūklo. Jis nusviedė bintą.

— Tarnyba kovon! — sukėlė jis visus ant kojų.

Pabūklo tarnyba pašoko, griebėsi už automatų ir granatų.

— Laikytis iki paskutiniųjų! — tvirtai įsakė pabūklo vadas.

Užvirė neįgyji kova. Žuvo vienas artileristas su iškelta granata rankoje. Likę trys taip pat buvo sužeisti, bet jie dar grūmėsi. Priešas pamatė, kad neįveiks didvyriškų tarybinių artileristų ir pradėjo trauktis, palikdamas kovos lauke lavonus.

Artileristai tuoj šoko prie savo patrankos ir palydėjo hitlerininkus skeveldriniais sviediniais.

Vos pasitraukus hitlerininkams, į Adomaitis pabūklą pasipylė sviediniai. Viršum galvų zvimbė ske-

veldros, veidus skaudžiai pliekė susalusios žemės gabalai, iš pabūklo vamzdžio be perstojo grėsmingai lėkė ilgi ugnies liežuviai. Adomaitis pastebėjo, kad ten, iš kur šaudė priešopabūklas, iškilo aukštas dūmų ir žemių stipulas.

— Tai jums už Klaipėdą! — suriko Adomaitis, sukdamas pabūklo vamzdį į kitą taikinį.

Staiga ugnis, lyg žaibas, tvykstelėjo Adomaitis akyse. Tai visai arti sprogo priešos sviedinys. Atsipeikėjęs, viršila pamatė apverstą pabūklą ir pasilenkusius ties jo veidų artileristus. Kariai kėlė jį nuo žemės.

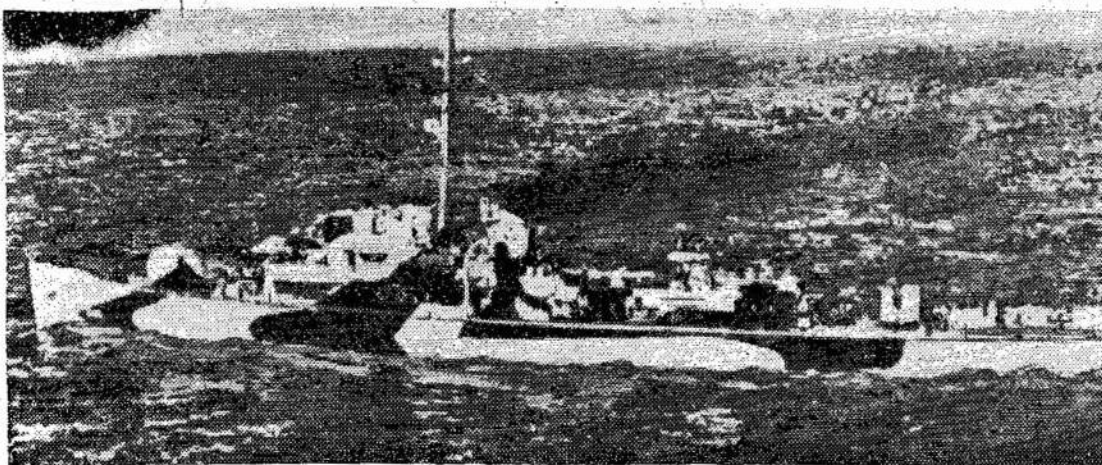
— Nereikia... Aš pats.

Ir, sukaukęs visas jėgas, svyrudamas pasikėlė. Milinė ir palaidinė buvo krvinos, rūbai sudraskyti, akysse temo.

— Neškime į sanbatą, — siūlė vienas artileristų.

— Kas įsakė?... tarnyba kovon! — išgirdo artileristai savo vado įsakymą. Jo balsas buvo silpnas, vos girdimas, bet įsakymas tvirtas, kariškas.

(Bus daugiau)

Jungtinių Valstijų naikintuvas Lewis, kurį korėjiečių kanuolės sužalojo prie Korė-

jos. Sakoma, kad korėjiečių artilerija dabar labai veikli ir taikli. Fronte pasirodžiu-

sios naujos kanuolės, kurių anksčiau nebuvo. Net į "kautušas" panašios.

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartamentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnaviną. Pardavimui turime didelį pasirinkimą. Prašome Kreiptis:

JOHN BARGAS

(Lietuvis)
Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St. Tel. LO. 7152

Namu Adresas
213 KEELE ST. Tel. LY. 8707

Tarybų Sąjungos Penkmečio Plano Reikšmė

Rašo Dyson Carter

Kanados - Tarybų Sąjungos Draugiškumo Dr-jos Prez.

Mes gyvename labai jaudinamajame perijode. Istorija keičiasi mums bergint. Bilijonai žmonių šiame karo išbaigiamame pasaulyje jau mato šiltą ir skaisčią naujos aušros šviesą.

Aš manau, kad geriausiai tą parodo Tarybų Sąjungos žmonių penkmetinis planas. Mes galime tą planą suprasti tik tuomet, jei mes suprantame, kad jis pažymi persivertimą senoj žmonijos kovoj už geresnį gyvenimą.

Kuo šis penkmetis taip skiriasi nuo keturių kitų pirmiau įgyvendintų penkmečių planų?

* Simtai milijonų kapitalistinėse šalyse skaito apie šį planą už tai, kad daugelis didelių laikraščių rašo apie jį.

* Įtakingi antitarybiniai laikraščiai viešai pripažįsta, kad planas bus įgyvendintas.

* Net Tarybų Sąjungos draugai buvo nustebinti, kadangi šis planas iškelia viršūn, jog TSRS jau kelyje į pertekliaus amžių.

Kuomet aš buvau jaunas studentas, 1928 metais, buvo paskelbtas pirmas penkmetis planas. Patys žodžiai "penkmetis planas" buvo tam tik-

ros rūšies koleginis juokas. Didieji laikraščiai ir žurnalai juokėsi iš tos didvyriškos socialistinės konstrukcijos pradžios. Labai mažai žmonių turėjo progą patirti, kad tas planas tikrumoje reiškę.

Mūsų pasaulis staiga atsidiūrė didelėj ėepresioj. Tuo pat metu Tarybų Sąjungoj nedarbas išnyko. Spauda nustojė juokusis iš tarybinių planų ir pradėjo pulti juos be pasigailėjimo.

Net kuomet trečias penkmetis planas buvo paskelbtas, tik prieš karą, nedaugelis žmonių už Tarybų Sąjungos sienų tikėjo, kad tarybiniai planai pasekmingi.

Visi žinote, kokį didelį pasikeitimą žmonių nuomonėj padarė karas. Didelė Tarybų Sąjungos ofensyvos jėga prie Stalingrado, didelės tankų jėgos, oro jėgos ir artilerijos divizijos nustebino pasaulį, kuomet jos traukėsi Hitlerio jėgas. Tuomet žmonės aiškiai pamatė, kad Tarybų Sąjungai sekasi planavimas ir statyba galingos industrinės tautos, su aukštais išvystytais kasyklomis, gelžkeliais ir fabrikais, užpildytais milijonų lavintų darbininkų ir palaikomų pa-

žangaus mokslinio tyrinėjimo.

Bet po karo šis gyvenimo faktas buvo apverstas kojom aukštyt antitarybinių propagandistų. Tie, kurie sakė, kad Tarybų Sąjungos planai nevykę, dabar atvirai paskelbė pasauliui, kad Tarybų Sąjungos planai buvo labai pasekmingi dėl išbudavimo didelės karo mašinos.

Kuomet penkmetis planas buvo paskelbtas rugpiūčio mėnesį, dauguma šitų rašytojų buvo labai nustebinti, tiesiog priglūinti. Nekurie išstenojo teisybę.

New York Times pasakė: "Aktualūs Tarybų atsieikimai nedavė pamato manyti, kad nauji siekiai negalėtų būti išpildyti ir perpildyti."

Kokie "siekiai"? Visuotina gamyba H-bombų? Mobilizacija mokslininkų, kad išsirtai baisyti ligų ginklus?

Planas neturi tokių siekių. Jis smulkiai pasako, ką Tarybų Sąjungos žmonės gamins, pirs ir naudos, aušins ir valgs nuo 1950 iki 1955 metų. Tai nemažiau kaip planas dėl pastovios, nuolat didėjančios geroves. Jame jokio karo nėra.

To negalima užginčyti. "Orių Daily Telegraph (London, Anglija) pareiškė: "Nepanašu, kad tarybinė valdžia imtųsi kokių nors žygių, kurie galėtų įvelti į karą".

Wall Street Journal rašė: "Didžiama oficialų mano, kad nepanašu, kad Tarybų Sąjunga sutrukdytų savo vėliausius siekius dėl karo".

Aš manau, kad būtų didelė klaida tikėti, kad tokie spaudos komentarai buvo duoti "momento paakstinti". Didlapiai išskėlė, kaip naujas tarybinis planas sukrėtė antitarybinius ratelius visur.

Jie buvo nustebinti, kad Tarybų Sąjunga, išlaikius plano smulkmenas virš metų laiko, dabar paskelbė pasauliui aiškų pasitikėjimą taikos pergale.

Jie nusigando todėl kad tuo metu, kada karinė propaganda muša į mūsų galvas reikalą atsižadėti sviesto, kad būtų galima pasigaminti daugiau kanuolių sutikimui tarybinio "pavojaus", Tarybų Sąjungos žmonės paskelbė stebėtiną programą gaminimui vartojamųjų gaminių, numušimui kainų, pakėlimui algų, padidinimui išlaidų dėl sveikatos, pensijų, sporto, kultūros, apšvietos, panaudojimui pasakiško kiekio pieno, anglies, vario, nikelio ir aliejaus — ne dėl apsiginklavimo, bet statybos namų ir grandiozinių projektų suvaldymui gamtos.

Kodėl didlapiai neslepia naujo plano? Skaitytojai News - Facts, Kanados - Tarybų Sąjungos Draugiškumo Draugijos laikraščio, dažnai matė obalsį: "Mes gyvename amžiuje, kada tiesa ima viršų". Karo

Kuomet fermeriai įsitaisė radio tvartuose, jie turėjo mintyje save, bet dabar įvedamas radio dėl karvių, kurios, sakoma, duoda daugiau pie-

no, kada girdi muziką. Karpropagandistai negali pabėgti nuo šio fakto tiek pat, kaip atgaivinti Hitlerio lavoną. Už tai, kad TSRS ir jai draugingos tautos dar daugiau nustato pasaulio istorijos kryptį. Nebegalima nuslėpti, ką Tarybų Sąjunga daro.

Yra kita priežastis, kodėl didlapiai diskutuoja planą taip nuodugnai. Svarbios pasaulio biznio sekcijos su-

vės nemylj simfonijos — joms geriau patinkas džiazas. Čia matote Norn Gariock, CBC farmų komentatorių, prie vienos klausyto-

jos. sirūpinusios kylančiais taksais, kainomis, įsiskolinimais, mažėjimu pardavimo, dideliais pertekliais ir kitais žalingais reiškiniais, kylančiais iš apsiginklavimo programos. Tie žmonės ypatingai susirūpinę sumažėjimu tarptautinės prekybos dėl žiauraus amerikiečių varžymo pelningos prekybos su socialistine pasaulio puse. (Bus daugiau)

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRENMORE 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:
J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, E. Keršutis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENMORE 6679

VERDUN, QUE.

Ž M

Žmogus ir Bezdžiogis

Panašumas tarp ir beždžionių būtas dar gilioje sus senovės dainus, studijuodami kūno sudėtinės, dos, kad jos yra nės". Ypatingai šumo tarp žmog nes panašių bebony, orangutanzių, gorilų). Kad vietiniai gyventojai vienašių beždžionių dino orangutančia "miškinis ž kurie Europos tikėjo iki pat pr mečio pradžios, panašios beždžiliai yra laukiniai nės.

Viršūn minėto kaip ir žmonės kišusios uodeg ir kojų pirštų kitos beždžionė nagus, kurių pienžindžiai. V panašios beždžionės, turi 32 tokio pat form gų panašios be vaikščioti ant kojų, nors p vaikšto ant vis krūtinės form mas) panaši skirtinga nuodžių. Ausys, o panzės, yra to ir žmogaus. A žmogų panašių ra toks pat, k Ant galō, be arti žmogaus chemine sudėt Skeletonas, kraujagyslės, jiniai organai šių beždžionių tokius pat žm Mokslininka žmogus turi 56 kas, kurios s rangutangos, ristikas, kuri gorilos, ir 98 kas, kurios su panzės.

Ypatingai s našumas yra ir beždžionių vinas rašė, l sudėtimi žmog riasi nuo šimp rangutango, nrosios nuo žm nių."

Į žmogų pa nių elgesys u patinga atyda studijuoja jas jos turi gerą a li parodyti dž tį ir liūdėsį a jos gali juo šimpanzė ir or lima lengvai doti pagalvį ir gyti iš lėkštės,

ŽMOGAUS KILMĖ

Rašo M. Plisetskis

Žmogus ir Beždžionės

Panašumas tarp žmogaus ir beždžionių buvo pastebėtas dar gilioje senovėje. Garsus senovės daktaras, Galenus, studijuodamas beždžionių kūno sudėtį, priėjo išvados, kad jos yra "keisti žmonės". Ypatingai daug panašumo tarp žmogaus ir žmoges panašių beždžionių (gibbonų, orangutangų, šimpanzių, gorilų). Nenuostabu, kad vietiniai Pietų Azijos gyventojai vieną iš žmogų panašių beždžionių veislę pavadinę orangutangų, kas reiškia "miškinis žmogus". Nekurie Europos mokslininkai tikėjo iki pat praėjusio šimtmečio pradžios, kad žmogų panašios beždžionės aktuali yra laukiniai miškų žmonės.

Viršų minėtos beždžionės, kaip ir žmonės, neturi atsiakiusios uodegos. Ant rankų ir kojų pirštų (kaip ir visos kitos beždžionės) jos turi nagus, kurių neturi kiti pienužindžiai. Visos žmogų panašios beždžionės, kaip ir žmonės, turi 32 dantis — ir tokioje pat formacijoje. Žmogų panašios beždžionės gali vaikščioti ant užpakalinių kojų, nors paprastai jos vaikšto ant visų keturių. Jų krūtinės formacija (sudėjimas) panaši į žmogaus ir skirtinga nuo kitų pienužindžių. Ausys, o ypač simpanzės, yra tokios pat, kaip ir žmogaus. Amžiaus ilgis ir žmogų panašių beždžionių yra toks pat, kaip ir žmonių.

Ant galo, beždžionės labai arti žmogaus savo kraujo chemine sudėtimi. Skeletonas, m u s k u l a i, kraujagyslės, nervai ir viduriniai organai žmogų panašių beždžionių yra panašūs į tokius pat žmonių organus.

Mokslininkai nustatė, kad žmogus turi 56 charakteristikas, kurios sutampa su orangutangos, 84 charakteristikas, kurios supuola su gorilos, ir 98 charakteristikas, kurios supuola su šimpanzės.

Ypatingai stebėtiną panašumą yra tarp žmogaus ir beždžionių smegenų. Darvinas rašė, kad "smegenų sudėtimi žmogus mažiau skiriasi nuo šimpanzės, arba orangutangos, negu kad pastarosios nuo žemesnių beždžionių."

Į žmogų panašių beždžionių elgesys užsitarnauja ypatingą atydą. Tie, kurie studijuoja jas, pastebi, kad jos turi gerą atmintį. Jos gali parodyti džiaugsmą, pyktį ir liūdėjimą ant savo veido; jos gali juoktis ir verksti. Šimpanzė ir orangutangą galima lengvai išmokyti naudoti pagalvę ir antklodę, valgyti iš lėkštės, vartoti šaukš-

tą, šakutes ir peilį. Šie gyvuliai labai domisi ir yra gudrūs, gali ne tik panaudoti pagaliukus ir akmenis kaip įrankius, bet ir spręsti gana sudėtingas užduotis. Pavyzdžiui, šimpanzės gali uždėti dėžę ant kitos dėžės, arba surišti du pagaliukus, kad pasiektų objektą aukščiau, negu jos gali savo rankomis pasiekti. Kuomet piktos, beždžionės keršija savo trukdymams. (Darvinas mini baliabūną, kuris darė pajus iš purvo ir mėtė juos į karininką, kurs erzino jį, apsirengęs pilna uniforma dėl šventadienio parodos. Per ilgą laiką baliabūnas šokinėjo ir džiaugėsi, kada tik matė savo auką.)

Beždžionės ir žmogus turi daugelį vienodų pamėgimų: beždžionės taipgi mėgsta arbata, kavą ir vyną.

Meilė Jaunui

Nei vienoj gyvulių veislėj nerandame tokio pat laipsnio kooperacijos, kaip tarp beždžionių. Ypatingai jos prižiūri savo vaikus, primindamos mums žmogaus meilę vaikams.

Senis Nusikalbėjo Nuo Koto

Rašo J. Yla

Kaip pranciškonų Darbininkas paduoda, V. Krėvė pasakęs kalbą į Lietuvos žmones per Amerikos Balsą. Tą kalbą jis pasakęs ryšį su jo 70 metų sukaktuvėmis. Ta pačia proga su jubiliumu turėjęs pasikalbėti Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjas K. Jurgėla. Čia ir pakalbėsime apie tai, ką jis pasakojo ponui Jurgėlai.

Jurgėla paklauses jį Krėvė, ką jam Molotovo sakęs, kada jis turėjęs pasikalbėti su Molotovu. Į tai Krėvė atsakęs sekančiai:

"Būdamas tuo metu užsienio reikalų ministru, mačiau, kur krypta rusų po-

litika ir kad jie ima visa į savo rankas. Pareikalavau, kad mane priimtų Molotovas. Triskart buvo padaryti reikalavimai. Pagaliau tiktai trečią kartą aš gavau sutikimą atvykti į Maskvą. Pasikalbėjime tuo reikalu, kada aš pareiškiau, kad Lietuva niekuomet nesutiks išsižadėti laisvės, kad Lietuva, krikščioniškas kraštas, niekuomet nepriims sovietiškos santvarkos, jis tuomet man atsakė: 'Jeigu Vladimiras Šventasis būtų norėjęs įkalbėti savo žmones, kad jie priimtų krikščionybę, tai jis būtų kelis šimtus metų laukęs, o krikščionybės nebūtų bu-

Pagal Darvino įrodinėjimą, beždžionių našlaičius visuomet pasiima auginti kitos suaugusios beždžionės, kaip vyriškos, taip ir moteriškos.

1939 metais, pasirodė nepaprastai žinia pasaulio spaudoje, kaip baliabūnai Pietų Afrikoje pavogė negrų berniuką, kuris paskui gyveno su jais 12 metų kol jį atrado medžiotojai. Berniukas negalėjo kalbėti. Jis galėjo išduoti tikrai beždžionišką garsus. Vėliau, kai jis išmoko kalbėti, jis papasakojo, kaip jis gyveno tarp baliabūnų. Jis maitinosi strauso žaliavais kiaušiniams, kaktusais, valbalais ir medum, vaikščiojo ant visų keturių kaip baliabūnai ir miegojo tankumynėse. Šis įvykis buvo pilniausiai patvirtintas.

Dabar egzistuoja tiktai keturios žmogų panašių beždžionių veislės (anthropoids): gorila ir šimpanzė, Afrikoje, orangutangas ant Borneo ir Sumatra salų, ir gibbonas, kurs gyvena Indokinijos miškuose ir Malajų archipelago salose.

Didžiausia iš jų yra gorila. Suaugusi vyriška gorila dažnai būna 6 pėdų ir 6 colių aukščio ir sveria iki 650 svarų.

ve. Bet jis pasakė: eikite, svoločiai, į upę ir krikščionys, o kas nenori krikščionys — galvą nukirsiu. Visi nuėjo, apsikrikščiojo ir tapo krikščionim. Tai mes taip darom su visais. Mes neįkalbinėjame, bet priverčiam, o kas nepasiduoda, tas bus sunaikinamas. Ir taip bus visuose kraštuose, kur mes ateisime ir kur mes pravesime savo santvarką. Ir žmonės turės arba pasiduoti, arba žūti."

Jurgėla dar užklauses: "Ar jis priminė ir apie Ivano Žiauriojo žodžius?"

Krėvė atsakęs: "Kada kalbėjome apskritai apie Pabaltijį, jis pasakė, kad 'Jūs žinote, rusų interesai reikalauja, kad mes turėtume visą Pabaltijį. Jau Jonas Didysis apie tai svajojo, siekė šito, ir mes dabar turim pasinaudoti šituo dėl to, kad antros progos gali nepasitaikyti'."

Taip sakydamas Krėvė išsiduoda esąs visai žioplis. Kiekvienam gali būti aišku, kad čia jis pasakė ne Molotovo žodžius, o jo paties išgalvotus. Diplomatai tokio žargono nevertuoja.

Tas dar aiškiau matosi, kuomet Krėvė pradeda kalbėti apie Ameriką. Krėvė toliau porina:

"Kremliuje. Aš atvykau pas Molotovą vienuoliktą valandą nakties ir išvykau iš jo ketvirtą valandą ryto. Tai buvo ilgas pasikalbėjimas įvairiais klausimais. Ten kalbėjome apie būsimoją karą, kalbėjome ir apie Amerikos padėtį. Dėl Amerikos ir pareiškė, kad 'mes su Amerika niekuomet nekariausime. Bet

kai mes iš jos atimsime visas rinkas, tai ten kils krizė, ta krizė išsaus sumišimą, ir pati Amerikos darbininkija kreipsis į mus, kad mes ateitume ir padarytume tvarką. Dabar Amerikos darbininkas labai gerai jau žiaisi ir, žinoma, prie jos mes negalime prieti. Darbininkija nepasiduos. Dėlto mes turim sukelti Amerikoje nedarbą. Kai mes Amerikai atimsim Europos rinką, išstumsime ją iš Azijos ir kitų kraštų, kada ji neturės kur dėti savo prekių, turės sumažinti darbą, — atsiras bedarbių. Tai tada, tiktai tada mes galėsime su Amerika atsiskaičiuoti'."

Tai žiopla melagystė. Ir pats Krėvė tam netiki. Jeigu jis tam tikėtų, tai jis negalėtų tuo pačiu laiku tikėti, kaip jis sako, kad Lietuvai "laisvės aušra netolima". Aišku, jeigu Amerikoje taip dalykai klotųsi, kaip "Molotovas" aiškino, tai kaip gi ta laisvė gali būti artima?

Molotovas nėra toks jau "žioplys", kad tikėtų tokiems dalykams, kuriems Krėvė netiki, o juo labiau kalbėtų apie tokias žioplųstes.

Krėvė veikiausiai norėjo pasityčioti iš Molotovo, bet išėjo atbulai — jis pastatė ant juoko save.

Toks melas (dar labai žioplas) garbės žmogui nedaro. Senis visai nusikalbėjo nuo koto.

NEW DELHI, Indija. — Indijos valdžia uždraudė toliau rodyti amerikine filmą "Peking Express", kuris įžeidžia Kinijos liaudį.

Montrealo Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard

Gėlės ir buketai visokiems reikalams

CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696

6420 Iberville St.

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai

Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. Y0ork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager (Reed's Renting Service Reg'd)

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2526 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel.: BElairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius. Vakaris: tiktai pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuofu ir gydan įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.F.D. nariams pagpiginta kaina

4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

PRANEŠIMAI Iš Bangos Choro

Windsor, Ont.

Smagūs šokiai

Sūnų ir Dukterų Draugijos 10-ta kuopa rengia smagius šokius.

Šokiai įvyks šeštadienį, lapkričio mėn. 8 dieną, "Croatian National Home" salėje, 2520 Seminole St.

Salės durys atsidarys 6 v. vak., šokių pradžia 7 val. v.

Šokiams grieš smagi muzika ir apart to bus įvairių gėrimų ir užkandžių.

Kviečiame visus Windsor ir Detroito apylinkės Lietuvos atsilankyti į šiuos šokius kuo skaitlingiausiai ir draugėje praleisti smagiai vakarą.

Parengimų komisija

Delhi, Ont.

Susirinkimas

Siuomi pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 6-tos kuopos narių susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 16 dieną, 2 valandą po piet, Klubo name, Hawtrey, Ont.

Visus narius kviečiame dalyvauti, nes yra svarbių reikalų.

Kuopos Valdyba

TORONTO. — Kaip jau yra žinoma, Bangos choras pradėjo savo pamokas. Iš pamokose dalyvavusių tenka pastebėti, kad nekurie choristai ir choristės mūsų tarpe jau nedalyvauja.

Pavyzdžiui, pirmoj eilėj stovi Ann Zykaitė, buvusi graži jauna choristė. Kodėl? Už tai, kad kelios savaitės atgal ji sukūrė šeimyninį gyvenimą — apsivedė su vaiku iš Jungtinių Valstijų ir persikėlė tenai. Vyrą gavo jauną ir gražų, iš geros šeimos. Tai Albertas Tamkevičius iš Pensilvanijos. Medaus mėnesiui praleisti išvyko į Floridą.

Tėveliai Zykai, išleidę dukrą į svetimą šalį po didelių ir gražių vestuvių, tęsia savo kasdieninį gyvenimą, tik jau be savo gražios dukrelės.

Taigi mes, Bangos choras, nustojome gražios ir geros dainininkės. Bet, nežiūrint visko, mes jiems, Onutei ir Albertui, linkime didžiausios laimės jų gyvenime, kur jie sukurtų savo naują gyvenimą.

O kad užpildyti tuščias vietas, draugai ir draugės, jūs, kurie mylite dainą, stokit į mūsų eiles ir traukim sutartinę. Mes turime gražių dainų ir greitą ateityje pa-

sirodysim scenoje. Mokytoja savo srity labai gabi ir graži. Ji yra ukrainų tautos — Stella Randal. Tad visi ir visos, kaip vienas stokite ir traukim dainas, kaip tai: Naujas Rytas, ir kitas, taipgi gražias melodijas.

Mūsų pamokos vyksta kiekvieną trečiadienį 160 Claremont St., 8 valandą vakaro. Nepamirškite ir ne tik patys ateikit, bet ir savo draugus ir drauges atsiveskite. Tad iki pasimatymo sekančiose choro pamokose.

Choro Korespondentas

Pasipirko Šerų

TORONTO. — Baltic Printing Kompanijos šerų pastarosiomis dienomis įsigijo keletas hamiltoniečių. Viso hamiltoniečiai jau yra papirkę šerų už \$250. Taipgi šerų pasipirko ir keli torontiečiai. Bendrai šerų jau yra parduota už \$4,500.

Prašome visų kitų pasistengti įsigyti kalbamų šerų. Dabar namo remontui einant pinigai yra labai reikalingi.

Z. J.

Daugiau Vestuvių

TORONTO. — Gerbiamų Masių, westoniečių, jauniausioji dukrelė Emily ruošiasi apsivesti su Viktoru Snider. Jų vestuvės įvyks lapkričio (Nov.) 15 dieną.

Kadangi Masiai yra gerai pažįstami torontiečių tarpe, kaip draugiški ir malonūs žmonės, tad jiems draugų netrūksta. Už tai artimos Masienės draugės suruošė puikią šaur partiją dėl jaunios, kurioje dalyvavo labai daug torontiečių ir westoniečių moterų ir merginų. Jaunoji buvo gražiai pagerbta ir gausiai apdovanota puikiomis dovanomis.

Nuo savęs linkiu geriausios laimės jaunajai porelei.

Ten Buvusi

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MIDWAY 9352

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išbrina akių nervus, nuo kurių paelina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Prtialko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Sulaikyta Dar Vienai Savaitei

Sako Angelai ir Lėkštės -- Tas Pats

TORONTO. — Rev. William P. Jenkins, Firs Unitarian Congregation klebonas, per pamokšią pareiškė, kad angelai ir lakstančios lėkštės yra tiktai skirtingos interpretacijos tų pačių optikų iliuzijų.

Abieji niekaip nesuderinami su realybe.

Tikėjimai, kurie pasisavinę tokias nerealybes, kaip kad angelai, paliko savo pasekėjus susilpnintoj pozicijoj spręsti labai realias šio amžiaus problemas.

Jis sako, kad žmonės, ku-

rie ieško angelų ir dangiškų rojų, ieško pabėgimo nuo reališkų dalykų viršgamtiškuose dalykuose, kaip ir pigiose pasakėčiose.

United Nations, N. Y. —

Sovietų užsienio reikalų ministras Andrius Višinskis savam bute davė pokylį penkių "neutralių" (bepusisčių) šalių atstovams Jungtinėse Tautose — Indijos, Burmos, Pakistano, Irano ir Indonezijos delegatams.

Dalyvavo ir Lenkijos ir sovietinės Ukrainos atstovai.

FUR COATS...

Futros Permodeliuojamos Atsakingų ir Patyrusių Kailių-Siuvėjų

\$15 ir daugiau; darbas garantuotas; senos futros bus kaip naujos; paimam ir pristatom.

Uptown Furs

559 YONGE ST. MI. 9180
Toronto

Elora Flower Shop

72 Lippincott St. RA. 5459
630 Queen St. W. PL. 4183

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. LOMBARD 1438
prie Ossington Toronto

Sav. John Kamichaitis

Lietuvis Plumberis

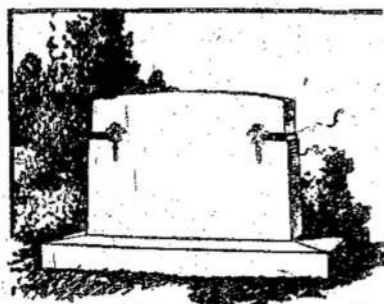
(J. Lisauskas)

Irengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prienama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO

Tel.: Res. 526-134

Bus. 526-752

DISTINCTIVE MEMORIALS

MADE TO ORDER

Reasonable

M. C. Delande

927 Main St. Winnipeg

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla
Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272 1/2 Queen St. W., Toronto